Ч. 194 Пятниця 29 серпня (10 вересня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львов в бюрі дневників Люд Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Наша розтїч. — До внутрішної ситуациї. — Гостина італїяньскої пари королївскої в Німеччинї).

З нагоди проєктованого з'їзду руских письменників помістила черновецка „Буковина“ кілька статий, на котрі відповів в „Зорі“ редактор тої часописи п. Ал. Борковский. В тій статі сказав п. Борковский між иншими отсе: „Такої страшної розтїчи і такого загального роз'яреня я ще не затямив“. Навязуючи до тих слів, пише черновецка „Буковина“: Деякі посторонні причини сеї розтїчи, сего роз'яреня нашого, він находить — і на них згода — але чому ми самі, одні на других, дивимо ся вовками, на те він не відповідає, а шкода — чей би найшла ся яка відповідь, котра попри тяжкім і оправданім стоні з грудий розяснила троха людям загальне положене.

Наша думка в тій справі така: Усунути *посторонні* причини нашої розтїчи розяреня і занепаду звичайно ми не годні, бо не маємо сили. А не маємо сили тому, бо ми сподіваємо ся всего добра передовсім від усуненя сих посторонних причин нашого занепаду, а мало розвиваємо силу власну. Сила власна, то передовсім думаючий ум загалу. Тимчасом у нас того ума нема, а є застоя умова. Ту застою спровадили на Русь зле ведені часописи політичні, котрі вбили критичний ум в народі, а радше не виробили его і повели людий, одних до лїса других до біса. Спад всего нашего руху в бік політичний вивів нарід з рівноваги і напровадив на него розтїч і роз'ярене, котре так довго не мине ся, доки нарід не зрозуміє, що може і повинен поратунку на свій занепад шукати у себе і то з певнїйшим успіхом.

Поратунок у власнім народі — се культурна робота для него. Переважити наш рух народний на бік широкої культурної роботи — се значилоби, усунути теперішну ростїч і роз'ярене набрати сили, а в дальших наслідках усунути і посторонні причини нашого лихолїтя. Се наша діяґноза. Ми за довго годували нарід політичною лемішкою, від котрої він тепер ходить як сновида; пора дати ему добру і поживну страву, щоб він став на свої ноги і від леда подуву вітру не падав на землю.

Нїмецкі ґазети приносять з Відня такі вісти про внутрішне положенє: Презес парляментарної комісиї правиці і предсїдатель вибраного тою комісиєю субкомітету п. Яворский мав дня 7 вересня по полудни довшу конференцию з п. Президентом мінїстрів ґр. Баденїм. Розходить ся іменно о те, щоби згаданий субкомітет зібрав ся ще раз в половині сего місяця і обробив та з'уставив материял, який має ему бути предложений. То дотикає головно питаня, в який спосіб можна би спинити обструкцию в парляменті. Предложеня в тій справі, на які згодять ся правительство і предсїдатель субкомітету, будуть відтак представлені субкомітетови взглядно повній парляментарній комісиї і клюбови більшости до приняття. В найблизших днях не треба надїяти ся ніяких політичних акций, або переговорів. П. Яворский полишає ся у Відни, щоби евентуально з ґр. Баденїм полагодити сумніви, які би заходили між більшостию і правительством та повідомити о тім письменно предсїдателів клюбів.

Як Neues Wien. Tagblatt доносить, прийшло на вчерашній раді коронній до рішеня в справі внутрішного положеня і установленя речинця, коли має бути скликана Рада державна. Все удержує ся пересьвідчене, що оногдашна конференция ґр. Баденього з пос. Ебенгохом стоїть в звязи з кандидатурою того посла на президента палати. Именно сими днями мав бути хтось довірений у пос. Катрайна в Галь, а то длятого, щоби его наклонити до відкиненя кандидатури на президента Палати посольскої, наколи би єї на ново мав хто поставити.

В часї ґалевого обіду, виданого на честь італїяньского короля і его жени виголосив цїсар Вільгельм такий тоаст: „Любий ґенерале Віттіх! Тїшить мене, що можу супротив наших королївских і найдостойнїйших гостий висказати мое повне признанє цілому корпусови. Тїшить мене, що можу сказати, що нинїшний день не уступає під ніяким взглядом тому, в котрім той сам корпус дефілював перед моїм небіжчиком дїдунем і улюбленим вітцем.

Дякую Єго королївскій високости великому княжю за красну дивізию, котру нам представив і тїшить мене, що бачу его на чолї тих хороших войск, котрі під его вітцем довершили так великих дїл.

Висока честь припала тому корпусови в участи, через то, що на чолї одного з его полків їхав італїяньский король Гумберт.

Ваше королївске Величество! мое войско дякує вашій королївскій Милости за ту високу почесть, яка ему припала в участи з тої причини. Але не лише мое войско, також цїла нїмецка вітчина витає в вашій королївскій милости достойного князя, щирого приятеля мого небіжчика вітця, вірного союзника, котрого відвідини вказують на ново нам і сьвітови, що істнує ненарушимо і сильно звязь потрійного

---

3)

О вівцях і вівчари.

(Оповіданє з польского — Авг. Вільконьского).

(Конець).

Вже не стало менї терпеливости і я мав кинути ему в очи каламар з чорнилом, коли дуже товста женщина перетиснула ся до комнати і з плачем просила, щоби їй пан вівчар дав послуханє, бо їй дуже пильно до дому.

Пан доктор гадаючи, що та женщина недужа, хапає єї за руку і розтвирає уста до свого пророцтва, але товста пані вириває з переполоханими очима свою руку і з гнївом каже:

— Я не хора, то мій брат вариат, що ему пан доктор велїли пити заварений живокост в шкірою з бобру і з хвостом від чорного барана і обкаджувати голову три рази на день живицею з ялини.

— Ну і щож? Чи робив, що я ему велїв?

— Очевидно, ми робили всьо, але він як шалїв, так шалїє і вчера потовк менї горшки і тарелї, а пан доктор казали, що він буде здоровий за пятнайцять днїв.

— А хтож казав аби він то пив? Я говорив, щоби в тій водї купав ся. Ох Боже, Боже, які ви люди! А то щасте, що не умер! А що, чи катаплязму з березового соку варену в сирватцї з турецким перцем прикладав за ухами?

— Ви велїли ему класти на карку не за ухами.

— Брешете! Я того не казав, бо від вариациї велю все класти катаплязми за ухами. Але то так, зле слухаєте і тому всьо не добре. Очевидно, коли не робите, як я кажу, то всьо пса варта. Абож то я раз чи десять раз вилїчив кого від вариациї? Аджеж тамтого року вилїчив я трех божевільних і ще менї дякували; але кождий з них робив як я приписав і не пив того, в чім я велїв купати ся.

— То й щож ви менї нинї порадите?

— То само що й перше, лише замість пити, треба в тім купати ся.

— А якже купати ся, коли ви велїли зварити, та лиш в одним горнци води, чиж можна подумати, щоби мій брат, що о голову висший від мене, викупав ся в однім горнци!

— Говорите, балакаєте і плетете всьо нї до чого; атже я велїв зварити в горнци води і влити до ванни з водою під пахи.

— То вже ви хиба помилили ся, бож ви диктували, щоби пити по чарцї три рази на день.

— Я велїв пити чемерицю і бурак в оцтї мочений; ви гадаєте, що я не тямлю; я тямлю, що говорив перед двайцятьма лїтами!

Товста пані, не могучи переперти безличности вівчаря і присягаючись, що пан доктор не говорив перше нї слова о чемерици, о бурацї і о оцтї, просила его, аби їй ще раз подиктував, в чім має ся купати єї брат і що повинен пити. Пан вівчар поправив похибку, повторив впевнене, що вариат буде за пятнайцять днїв здоровий і товста пані, заплативши 5 р. пану докторови від'їхала до дому з надією вилїченя брата.

Зараз за товстою панею з'явила ся мати, прибита тяжкою недугою свого пятилїтного сина і стоячи з покорою перед всевідучим вівчарем, подає волосє своєї дитини і просить о удїлене ради. Всевідучий, взявши волосє до руки, каже з поважною міною: „Сам собі винен, надто позваляв собі з женщинами, любив також часто напити ся, тому то й скрофули стали точити тїло, запхали ся канали, а доктор скі лїки найбільше ему зашкодили: зле з ним, дуже зле, але я тому зараджу — пишіть-но.

Хотів диктувати рецепту, але змішана мати відзиває ся несьмілим голосом:

— Але, пане докторе, таж то пяти-лїтна дитина; єї не можна прецї винити в проступках, о яких ви говорите.

Не надумуючись відзиває ся всевідучий трохи з гнївом:

— А чомуж ви менї дали волосє на відворіт? А вжеж що так, то що иншого; я всьо знаю — і почав на ново вичисляти заткані канали, збурені скрофули і т. ин. та подиктував рецепту і взяв за неї трирублевий папір і обіцяв, що дитина буде за пятнайцять днїв здорова.

Описане найбезличнїйше обманьство вівчаря, в притомности кількадесятьох осіб ясно

союза, котрий утворено в інтересі мира, а чим довше треває, запускає корінє в почутю народів і видає овочі.

Витаю рівночасно в імени мого народу і з чувством найглубшої вдячности достойну королеву, котра не завагала ся покинути своє спокійне, штуці і літературі посьвячене житє і прибути тут, аби лично з'явити ся в таборі і показати воякам свою принадну стать. Ваша королівска милість есьте для нас Німців особливо милою і цінною, бо ви немов та висока звізда, на котру ваш нарід і вітчина споглядають з довірієм, бо артист, мудрець, музик і учений мають все вільний приступ до вашої королівскої милости і позаяк в тіни опіки вашої королівскої милости, неодин Німець може жити для своєї науки і неодин хорий може шукати здоровля на хорошім, сонішнім полудни. Витаю вас обоє з цілого серця і кличу з моїм XI. корпусом: Іх королівскі милости, король і королеви італіяньскі нехай живуть! Гурра, гурра, гурра!"

Король Гумберт відповів: „Дякую вашій цісарскій милости найсердечнійше в імени моїм і королевої за вічливі слова, які ви саме до нас висказали, як також за сердечне приняте уготовлене нам вашою цїс. милостию. Я був щасливий, що міг приймити вічливі запросини вашої цїс милости і прибути тут, щоби голосно дати вираз моїм чувствам і зложити нове сьвідоцтво звязий сердечної приязни і союза, істнуючого між нашими правительствами і державами. Я вдячний вашій цїс. милости за дану нагоду чудувати ся войсками вашої цїс. милости і поздоровити той красний полк, котрого шефом мав я честь бути іменований перед 25 літами достойним дїдом вашої цїс. милости. Ваша цїс. милість начеркнули для свого правлїня благородну задачу, посьвячуючи безнастанні змаганя удержаня мира в Европі. Удержане мира, згідно з однодушною волею правительств, єсть — ваша цїс. милість знаєте о тім — також моїм найгорячійшим бажанєм. Буду все старати ся остати вірним післанництву мого краю, даючи мою льояльну підпору до доведеня до успіху того діла, найбільшого і найдобродійнійшого зі всїх для добра народів, поступу і цивілїзациї. З тими чувствами і з сильним довірєм в будучність, пю на здоровле в. цїс. милости, еї цїс. милости цїсаревої і королевої і цїлої достойної родини".

Новинки.

Львів дня 9-го вересня 1897.

— **Руска читальня ім. Тараса Шевченка** завязала ся в Монт-Кармель в Пенсільвенії в півн. Америці. Дня 22 серпня с. р. (як пише американьска „Свобода") зібрали ся монт-кармельскі патріоти до церковної галї і там по нарадї заложили читальню. Сходини будуть відбувати ся на-разї що недїлї і в днї, коли нема роботи. На початок записало ся 30 членів і зібрали на перші видатки 10 долярів. Є надія, що число членів небавом учетверить ся, бо не всї Русини Монт-Кармельцї знали, що читальня має оснувати ся. Читальню названо іменем Тараса Шевченка; місячну вкладку постановлено на 10 центів і вибрано заряд, до котрого увійшли: о. Ст. Макар яко голова, М. Галькевич бібліотекар, а Гр. Трохановский касиєр.

— **Почетне горожаньство** надало місто Комарно гр. Андр. Фредрови, маршалкови повітовому з Рудок, за заслуги положені около піднесеня міста.

— **В Калуши** побудовано новий будинок для ужитку видїлової школи. Посьвященя того будинку довершив о. Володимир Петрушевич.

— **Пригода на зелїзници.** В недїлю, в раннїшнім поїздї, що їшов з Перемишля до Львова, пригадав собі один кондуктор зі Львова коло рампи на львівскім трактї, що не відобрав решти з пятки при буфетї на двірци. Отже вискочив з вагона, але так нещасливо, що зломив ногу. Мав ще на стілько сили, що якось доволїк ся до поблизької будки, звідки відвезено его до загального шпиталю.

— **Самоубийства.** У Львові застрілив ся Стан. Бентковский, вояк 30-го полку піхоти. — В Перемишли повісив ся на простиралї в арешті поліцийнім Павло Гловач, капраль тамошної поліциї войскової.

— **Фальшівники гроший в вязници.** В Кракові перед судом присяжних веде ся розправа карна против двох вязнів з карного заведеня в Вісничи, Павлята і Куфтера, обжалованих о фальшоване монет. Третий вязень Вардава, обжалований о участь в тім злочині, утїк з заведеня. Справа цікава тим, що Павлят, відсиджуючи трилїтну кару вязниці, і Куфтер, чотирилїтну кару, найшли спосіб виготовляти фальшиві 20-гелерівки і корони та пускати їх в сьвіт. Оба они, з фаху слюсарі, були занятї в слюсарскім варстатї в вязници і попри звичайну роботу вибивали з цинової бляхи фальшиві монети. Здрадили сю роботу инші вязні ще в 1895 р., та хоч найдено прибори до фальшованя монет, то не можна було найти фальшивих монет. Аж торік в маю викрито фальшиві корони, котрі вже були пущені в курс. При розправі випирають ся оба вязні закиненого злочину і не признають ся до вини.

— **Нещаслива ялиця.** На границі села Смільної і Бистриці коло Підбужа в дрогобицкім повітї лежить стята ялиця, котру тамошні селяни оминають із страхом, а сама згадка о ній наповняє їх грозою. Звуть еї селяни „нещасливою ялицею". Ото еї історія. Лїт тому девятнайцять підчас бурі схоронив ся селянин під ялицю, що стояла сама одна при дорозї. Грім ударив в ялицю і убив селянина. Ялиця усихала, але стояла дальше. За кілька лїт схоронив ся опять під нею пастух з чередою овець, знов ударив грім; тим разом убив лиш кілька овець, а пастуха поразив тяжко. Селяни постановили нещасливу ялицю спрятати, а іменно порубати і спалити. Було се в зимі. Селян занятих стинанєм ялиці напав скажений вовк і одного з них вкусив в руку. За кілька тижднїв селянин сей помер в дрогобицкім шпиталі, де стверджено, що причиною смерти була скаженина. Недавно иньший селянин хотів забрати сю ялицю на віз і завезти домів; надтягнула буря і знов селянина убив грім. Справдї „нещаслива ялиця".

— **Огні.** З Самбірщини пишуть нам: Дня 6 вересня в саме полудне вибух огонь в селї Радловичах під Самбором і знищив около 70 загород селяньских разом з цїлими сегорічним збором збіжа і пашї. Будинки двірскі на фільварку уратовано завдяки енергічній помочи префекта сусїдного шляхотского села Кульчич п. Григория Кульчицкого, котрому належить ся признанє. — Про огонь в Стрілкові коло Стрия пишуть: Велике нещастє навістило село Стрілків дня 4 с. м. При сильнім вітрі вибух около 10 години рано огонь із стодоли Марка Косаря і заки постережено того страшного гостя, опанував він всї будинки Марка і скоростию блискавиці переносив ся що-раз ширше й дальше. Жертвою пожежі упало 41 нумерів зі всїма будинками господарскими і всякими движимостями. В кількох годинах (до 3-ої з полудня) спопелїло около 200 будинків. Всякий ратунок був неможливий. В цїлім селї, що числить до сто нумерів, є всего щось пять кирниць, річки ніякої, отже головно недостаток води спиняв ратунок. На ратунок прибув найперший бар. Юлїян Бруницкий з женою, зі всїми офіциялістами та челядию, з кіньми і з наряженєм жита спішив усюда перший, а панї Бруницка сама двигала воду на дахи і зливала. О. парох Стрілкова тяжко хорий, то й не в силї був занятись нещастними, отже п. Бруницкий тим заняв ся, зарядив привезти хлїба з міста — чим заняв ся директор рільничої школи

доказане, цїлком не здержало вї доктора вї легковірних від дальшої комедиї. Противно, чим раз більше людий товпило ся по найчудачнїйші рецепти, а відбиранєм рублїв не утомлений дурисьвіт заєдно плїв байки о якімсь гістци, о якихсь занечищених каналах, о задавнених скрофулах, о укритих колтунах, о гемороїдах, о дрощах, млости, корчах і о прищах на серци, о мотилицях печінки, о стовченю ся за молоду! — Що найбільше дивувало хорих, то те, що пан доктор справдї відгадував то стовченє за молоду, бо кождий пригадав собі, що більше менше за молоду колись потовк ся.

Всевідучий лїкар видячи войскову стать перетискаючого ся до него мужчини, ледве кинув оком на его руку і сказав з усьміхом певности:

— Лїчили, лїчили і не помогли, бо не знали звідки хороба. — Чи не служили ви у війску?

— Служив — відповів бувший ротмістр від уланів.

— Но і щож — не упали ви з коня на правий бік?

Ротмістр аж поблїд з зачудованя і дав слово чести, що справдї упав з коня і — пригадав собі, що дїйсно упав на правий бік....

— А видите! То від того часу не домагаєте на печінки і дрощ часом вас хапає і болить в крижах і шум маєте в голові.

Треба взяти муравлиска зпід ялички, що росте галузками до гори і варити з прутка золотої вербини шість годин під покришкою, в тім купати ся три рази на день, а кождої чверть години пити по чарцї молока з козловим товщем; можна також смарувати бібулу товщем від козла і прикладати на правий бік на ніч; лише треба, щоби козел був молодий, річняк, бо як старий, то нічого не поможе.

— І довго то робити?

— За девятнайцять днів будете здорові як риба.

Лице ротмістра засяснїло радостию, стиснув за руку всевідучого вівчаря і всунув ему 8 рублїв..

Справдї тяжко повторити всї нісенїтниці, які вівчар говорив своїм пацієнтам, а ще тяжше вичислити ті всї найдивнїйші і найсмішнїйші мішанини, які велів варити під покришкою і пити по чарцї, а ті катаплязми, купелї і масти, до котрих складу велів пражити, товчи в моздїри, мочити в оковитї, пересївати через ситко, мішати і смарувати на платочки — і молоко від ялової корови і хвости від чорних котів і базьки березові і яловець і чорнушку і тріски і зїле зпід плота, і угорске вино і живокост і грабові патики і живицю смерекову і боброву шкіру і корінє приступу і перець варений в сирватцї і всякі а всякі инші річи.

Не менше чув я, як молодій якійсь жінцї вгадав всї еї найтайнїйші бажаня, як говорив дїтям о хробаках, старцям о браку животних сил, як переконував кулявих, що будуть мати прості ноги, темних, що прозрять, глухонїмих, що відзискають слух і мову, словом кождому недугу вгадав і кождому прирікав і обіцював дуже скору поміч з найбільшою певностию; — а як хто сьмів сказати, що не має тої слабости, яку в него вмавляв, то тоді картав недовірка словами: „Дурниця, кажу що дурниця, або ви знаєте що вам є; я преці виджу, що маєте прищі на печінках, що вам присихає хребетний стрижінь, що колтун лїзе вам до черева" і т. ин.

Премудрий вівчар, що давнїйше займав ся лиш зашептуванєм слабостий а нинї читає з руки цїлий звірячий уклад чоловіка, уміє крім того виворожити, що буде; і так коли ему зробили докір, що ті люди, котрим він обіцював виздоровлене за 15 днїв, померли, то він відповів:

— Я того не міг сказати, щоби они жили, бо у вашім містї умре ще того року трийцять осіб молодих і шість старих, а й мене покусає дикий, скажений звір!

Утомлений цїлоденним лїченєм, мав вже вівчар відложити свою клїнїку на слїдуючий день, коли приступив до него дуже високий і товстий мужчина.

— Пане доктор, чи не булиб ви ласкаві записати менї якого лїкарства против моєї товстоти, бо то вже калїцтво.

— Не велика річ, але мушу побачити, з чого то походить.

Грубань подав свою величезну руку, премудрий лїкар подивив ся хвильку і сказав:

— То не жарти, серце може заплисти товстостию і буде смерть....

Грубань поблїд і витріщив очи на вівчаря.

— Треба робити, що я кажу: насамперед будете менї купати ся правильно три рази на день в горячім виварі так, щоби вивару було під пахи, і то як можна, в найгорячійшій воді; а з рана, на полудне і на ніч уживати за раз по купели, що я тут припишу:

— Взяти жменю мяти, жменю скробаного рогу від оленя, три жменї бозового цьвіту, жменю кукурузи і варити то всьо в шістьох

з Бережниці п. Розвадовский, котрий не менше потрудив ся коло ратованя при огню. Нужда погорільців велика. Без даху, поживи, одежі, загалом без способу до житя осталось около 450 душ. Все майно їх спопеліло, бо все вже було спрятане по стодолах. Завязує ся місцевий комітет ратунковий, а поки-що нехай кождий милосердний чоловік поспішає з помочию, чим зможе, на адресу або о. Чепіля або бар. Бруницкого в Стрілках. — Про огонь в Мацошині доносять: В понеділок 6-го н. ст. вересня о годині 1-ій в полудне займив ся огонь в Мацошині, а ві второк вечером ще тліли рештки збіжа і хат. В огни погибла 70-лїтна женщина і так спалила ся, що лишив ся іно кістяк. В часї пожежи подув противний вітер і в наслїдок того можна було уратувати значну частину села і церков. На ратунок прибула сторожа огнева з Жовкви, що-ж, коли сикавка не дописала. Говорять, що огонь заняв ся від искри, занесеної вітром з поля, де пастухи пекли кукурудзу. Шкода, переважно обезпечена, виносить 14.000. Погибло много худоби, а найбільше безрог.

— **О страшнім вирізаню подорожних** межи Пенанґ а Ачію в західних Індиях на анґлійскім парівци „Пеґу“ доносить льондоньский Standard: В Едіє одинайцять Ачінесів обидвох полів зажадали білетів на переїзд парівцем „Пеґу“. Капітан Росс, що відбував дуже часто подорож на тій лінїї, помимо приписів корабельної компанії, позволив їм війти на корабель без піддаваня їх докладній ревізиї і без відобраня їм оружия; робив то в тім переконаню, що з Ачінесами найлегше порадити собі можна добротою. І наслїдком сего ошибочного переконаня кількадесять людий упало жертвою. О 5 ій годинї по полудни корабель виплинув з порту; о 7 ій годинї капітан враз з першим офіциром їв вечерю в своїй каюті, коли впало трех Ачінесів з штилетами. Офіцир ранений тяжко, всиів утечи, а капітана формально посїчено. Рівночасно розбійники грабили і мордували на покладї. Убили керманича і одного моряка, решта залоги утїкла і сховала ся в складї вугля. Перший машиніст мав однак тілько притомности, що завернув корабель в сторону суші. І до него припали рабівники з ножами, але відважний машиніст вхопив ся обіруч розпаленої рури і перескочивши на другу сторону, схоронив ся в темряві. Різня і рабівництво тревали 2 години, пірати зрабували 15.000 долярів і замордували 40 осіб, та вкінци спустили оба ратункові судна і відпливули безкарно. З 60 подорожних, лиш 20 уратовало ся. На другий день по полудни заплив корабель до голяндского порту Teluk Semawe в страшнім станї. А розбійники щезли без слїду!

— **Померли:** Модест Крвавич, магістер фармациї, син пароха в Негрибці, під Перемишлем, дня 5-то с. м. по довгій недузї, в домі родичів, в 31-ім році житя; — Іван Гошовский, емеритований учитель ґімназиї, в Тернополи.

Штука, наука і лїтература.

— **„Дзвінка“ ч. 15 і 16** (подвійне) містить: казку „Усільниця“ в перекладї В. Б.; — байку Бор. Грінченка „Мати і дочка“; — продовжене повісти „Без родини“ Г. Мальота; — стишок „До матери“ (пісня сироти); — розвідку „Дещо при звичаї старинних Славян“; стишок Сильв. Яричевского „На кладовищи“; — розвідку „Дещо про цукор і цукрову тростину“; — стих Павла з Войславич „Божий співак“; — повістку „Укарана захланність“ з нїмецкого, в перекладї Б. Г-р.; — стих Павла з Войславич „Деревце“ (після Крилова); — стишок Сильв. Яр. „Медвідь танцюрист“ (за Лєсінґом); Віри Лебедової віршовану повістку „Прогулька“; — Сильв. Яр—кого стишок „Новобранцї“; — дальшу честь „Учених розмов Николця з татком“ Ост. Макарушки; — стишок „Кінь та бик“ Сильв. Яр—кого (за Лєсінґом); — приказки. — З ілюстраций містить то число: Вид церковці в Підлютім коло Перегиньска і „Весїлє на Українї: Розношене короваю“.

— **„Зорі“ ч. 16** містить: „Малюнки сучасного житя на селах“ (далї) О. Я. Кониського; „Пересьпіви Павла Граба“; „Катерина Чайківна“ (конець) драма Наталки Полтавки; „Пісні до драми“ Микола Черняхівского; „На справедешній службі“ повість І. Потапенка (переклад з російскої мови); „До історії останного побуту П. Кулїша у Львові“ (далї) написав др. В. Щурат; „І те й се“ балачка про бажаний з'їзд українсько-руских письменників А. Борковского; Хроніка; Бібліоґрафія.

— В послїдним зошитї Przeglądu powszechn-ого (за вересень 1897) помістив др. Кирило Студиньский наукову розвідку Polemiczne pismo Pocieja. Charakterystyka i geneza (стор. 371—394). Єсть се критичний розбір брошури Потія п. з. „Унія“ вид. в Вилнї 1595 р. Статия ся вийде також в недовзі в мові рускій. — В тім самім зошитї (стр. 450—2) читаємо дуже прихильну оцїнку оповіданя Анни Сторожівної „Сестра Юлїя“, котре свого часу напечатано в фейлєтонах „Буковини“ і розбір перших трех зошитів „Місионаря“ видаваного заходом ОО. Василиян у Львові (стр. 453—6).

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: З днем 1 вересня с. р. змінено назву стациї „Дукс-Лядовіц“, лежачої на шляху Пільзно-Дукс в окрузї Дирекциї Пільзно, на „Лядовіц“.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 9 вересня. Вчера рано нараджував ся кабінет під проводом ґр. Баденього. В нарадї брали участь всї міністри. О першій по полудни удав ся кабінет на раду коронну. — Ґр. Голуховский виїздить 19 с. м. до Будапешту, щоби бути присутним в часї гостини нїмецкого цїсаря.

Гомбурґ 9 вересня. На вчерашних маневрах крім цїсарскої пари нїмецкої і італїяньскої пари королївскої були присутні також всї инші князї, між ними вел. князь Николай Николаєвич і шеф ґенерального штабу российского Обручев.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Скольо го і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·54[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Скольего лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[2]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[3]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає Адам Кревецкий

квартах води, лиш не в твердїй, дві години під покришкою, а як остудить ся, перецїдити і пити по чарцї і уживати того 21 днів, потім обложити живіт плястрами з пчільної масти, а будете менї дякувати.

Вівчар скінчив; на грубаня виступив зимний піт, почав дрожати немов в пропасници, задзвонив зубами, нагле вхопив ся за живіт і скоро вибіг з комнати. Гадаючи, що заслаб, пішов я за ним, а коли его дігнав, стояв вже оперший о бричку і обтирав піт з чола.

— Що вам, добродію, стало ся?

— А пане! Той вівчар то злодій, якого ще сьвіт не видав; зробив би він менї штуку! Аби сто літ горів в пеклї. Добре що ще не спаралїжувало мене зі страху.

— Не розумію, в чім він вам завинив і не знаю, чого ви так дуже перепудили ся.

— Але я знаю і розумію. Матію дальше, дальше, гнуздай конї — спіши ся чим скорше.

Домавляючи тих слів, товстий панище виліз з трудом на високу бричку і почав на ново кляти вівчаря: „А бодай тебе грім убив з твоїми ліками! А хто знає, може то який чарівник, тото би він мене убрав!“

— Ласкавий добродію, будь-теж ласкаві сказати менї о що иде?

— А о щож менї має ходити? Менї як раз о то іде, аби не ходило. Але скажу вам коротко:

Минувшого року моя рідна сестра, чуючи дуже богато від своїх приятельок о чудотворнім лїкари, поїхала до него під Сандомир, бо він тодї тут не мешкав; — отже так само як і её приятелькам вгадав всьо до найменшого, на що хорує, коли захоровала, чому хорує, словом сказав їй всьо і приписав ріжні лїки; — а що она будучи від пятьох літ замужною, була ще бездїтною, то просила его, аби записав їй також який лїк на то, щоби стала матерію. І що ви скажете? Тамто лїкарство на инші слабости не помогло, але то друге помогло очевидно, бо девять місяців по повороти повила близнята. Повірите тому? Той негідник, хотячи певне яко чарівник зробити зі мною жарт, подиктував для мене слово в слово то само лїкарство, що моїй сестрі на діти.

— Алеж — бійте ся Бога — чиж ви можете припускати, щоби ваша сестра стала матерію завдяки лїкам того дурисьвіта?

— Що ви менї говорите! Таж я ту дитину тримав до хресту.

— То був припадок, що по повороті....

— Дякую за такий припадок! А хто менї заручить, що своїми чарами не замінить мене, хлопа на жінку?

— Що вам до голови прийшло?

— А прийшло чи не прийшло, най его чорт возьме з его жартами! — Матію, їдь!

Матій затяв конї, бричка в грубанем покотила ся до Люблина, а я довго ще стояв і сьміяв ся, роздумуючи над сьмішним страхом товстого панища.

Коли я повернув до коршми, сидів вже давно вівчар в господарскім алькири і попиваючи чай з румом перечислював з одної кишенї до другої 120 рублів, які зібрав зі свого нинїшного мантійства.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.